

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Úroky z prodlení nově od 1. 1. 2014

Výši zákonných úroků z prodlení stanoví od 1. 1. 2014 nově nařízení vlády č. [351/2013](#) Sb., vydané k provedení nového občanského zákoníku a dalších právních předpisů. Dochází k drobné změně mechanismu určení úrokové sazby. Další změny přináší samotný nový občanský zákoník.

V prodlení je podle ust. § 1968 nového občanského zákoníku dlužník, který svůj dluh řádně a včas neplní. Po dlužníkovi, který je v prodlení se splácením peněžitého dluhu, může věřitel, který řádně splnil své smluvní a zákonné povinnosti, požadovat ve smyslu ust. § 1970 nového občanského zákoníku zaplacení úroku z prodlení, ledaže dlužník není za prodlení odpovědný. Výši úroku z prodlení stanoví vláda nařízením; neujedná-li strany výši úroku z prodlení, považuje se za ujednanou výše takto stanovená. Znamená to, že na rozdíl od dosavadních pravidel (srovnej ust. § 517 odst. 2 dosavadního občanského zákoníku)[1] si věřitel a dlužník mohou dohodnout smluvní úroky z prodlení výši odchylné od zákonných úroků z prodlení.

Od 1. ledna 2014 se neuplatňuje poplatek z prodlení. [2]

Úroková sazba

Od 1. ledna 2014 výše úroku z prodlení odpovídá ročně výši repo sazby stanovené Českou národní bankou pro první den kalendářního pololetí, v němž došlo k prodlení, zvýšené o 8 procentních bodů. Procentní sazba úroků zůstává a bude zůstávat pro konkrétní případ (započatého a trvajícího) prodlení stejná, i když se později změní repo sazba ČNB. (Při vzniku prodlení se tedy výše úroku z prodlení neodvívá od repo sazby platné v první den prodlení, ale už ani od repo sazby, která platila pro poslední den toho kalendářního pololetí, které předchází kalendářnímu pololetí, v němž prodlení nastalo,[3] nýbrž od repo sazby platné v první den kalendářního pololetí, v němž došlo k prodlení.)

Výše úroku z prodlení, k němuž došlo přede dnem nabytí účinnosti nařízení vlády č. 351/2013, t. j. před 1. 1. 2014, se řídí nařízením vlády č. [142/1994](#) Sb., ve znění účinném přede dnem 1. 1. 2014. S ohledem na to, že byl opakovaně podstatným způsobem změněn mechanismus výpočtu úroků z prodlení, je třeba přesně rozlišovat, kdy k prodlení došlo, a věnovat maximální pozornost přechodným opatřením, aby úroky byly počítány správným způsobem – příslušný přehled historie a mechanismů výpočtu jsme na www.epravo.cz již přinesli.[4]

Richard W. Fetter

[1] Z rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 17. 3. 2005, spis. zn. 33 Odo 1117/2003: „Povaha ust. § 517 odst. 2 občanského zákoníku vylučuje, aby výše úroku z prodlení byla v občanskoprávních vztazích dohodnuta jinak, než stanoví právní předpis, který toto ustanovení provádí. Ust. § 517 odst. 2 věta za středníkem občanského zákoníku účastníkům dohodu o jiné výši úroku z prodlení výslovně nezakazuje, nemožnost přijetí odchylné smluvní úpravy však vyplývá z povahy tohoto ustanovení. Uvádí-li se v něm, že „výši úroku z prodlení a poplatku z prodlení stanoví prováděcí předpis“, nenechává gramatický výklad tohoto ustanovení prostor pro úvahy, zda lze výši úroku z prodlení či poplatku z prodlení stanovit jinak, tedy ani dohodou účastníků. Výši úroku z prodlení nelze v

občanskoprávních vztazích stanovit dohodou účastníků v jiné výši, než jaká je v souladu s odkazem obsaženým v ust. § 517 odst. 2 občanského zákoníku stanovena prováděcím právním předpisem.“

[2] Ust. § 513 nového občanského zákoníku: „Příslušenstvím pohledávky jsou úroky, úroky z prodlení a náklady spojené s jejím uplatněním.“. Dostane-li se však poskytovatel nebo příjemce služeb v domě s byty v režimu zákona č. [67/2013](#) Sb. do prodlení s peněžitým plněním, které přesahuje 5 dnů ode dne jeho splatnosti, je od 1. 1. 2014 povinen zaplatit druhé smluvní straně poplatek z prodlení. Výše poplatku z prodlení činí za každý den prodlení 1 promile dlužné částky, nejméně však 10 Kč za každý, i započatý měsíc prodlení.

[3] Srovnej ust. § 1 nařízení vlády č. [142/1994](#) Sb., ve znění pozdějších předpisů, účinném k 31. 12. 2013.

[4] Třetí novela nařízení vlády č. [142/1994](#) Sb.: Zvýšení sazby úroků z prodlení o jeden procentní bod od 1. 7. 2013, Richard W. Fetter, k dispozici >>> [zde](#).

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nová „tlačítková“ povinnost pro e-shopy](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Darování pro případ smrti nemovité věci zapsané v katastru nemovitostí a určení výše odměny soudního komisaře](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Nová pravidla pro ground handling v EU a jejich dopady na letecký sektor](#)
- [Právní due diligence nemovitostí: na co se v praxi skutečně zaměřit](#)
- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporáční autonomie](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 32.: Konkurenční doložka](#)
- [Skryté ujednání v realitní smlouvě - zbytečná hra na schovávanou](#)
- [Odpovědnost člena voleného orgánu dle § 159 OZ a vymezení škody způsobené právnické osobě](#)
- [Vnosy do společného jmění manželů a jejich valorizace v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu a Ústavního soudu](#)